1961
ଫେବୃଆରୀ 6

ଏମ୍/ଏସ୍. ଜେଠାନନ୍ଦ ଏବଂ ପୁଅମାନେ

ବନାମ

ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ

(ଜେ. ଏଲ. କପୁର ଏବଂ ଜେ. ସି. ଶାହା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ)

ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟଳୟରେ ଅପିଲ - ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟଳୟ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର – ପ୍ରତିପ୍ରେରଣ ଆଦେଶ, ଯଦି ଏବଂ କେବେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ - ଆଇନର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନ - ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟଳୟର କ୍ଷମତା - ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 - ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1908 (V of 1908), ଧାରା 109 ।

ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ରାଜିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଗେଟି ପଥର ଯୋଗାଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିବାଦକୁ ବିଚାର ପାଇଁ ଜଣେ ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା ଯିଏ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ବିରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ବିବାଦ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ପଠାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ବୈଧ ଭାବରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଏବଂ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ଦେବା ପରେ ମାମଲାକୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ପ୍ରତିପ୍ରେରଣ କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 (1) (c) ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଅଦାଲତରେ ଅପିଲ କରିବାର ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା ଯେ, ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଅଧିକାର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନନେଇ କୌଣସି ମାମଲାକୁ ପ୍ରତ୍ୟର୍ପଣ କରିବା ଆଦେଶ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 133ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ରାୟ, ଡିକ୍ରି କିମ୍ବା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ନୁହେଁ । ଏକ ଆଦେଶ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଥାଏ ଯଦି ଏହା ଦେୱାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବିବାଦରେ ଥିବା ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଅଧିକାର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏକ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥାଏ ।

ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 109 ଅଧୀନରେ ଥିବା କ୍ଷମତାକୁ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଭାବେ ସମ୍ବିଧାନର ଅଧ୍ୟାୟ IV, ସମ୍ବିଧାନର ଭାଗ V ସେହି ଧାରା ଅଧୀନରେ କେବଳ ରାୟ, ଆଦେଶ ଏବଂ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆବେଦନ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଭି. ଏମ୍. ଅବଦୁଲ ରହମାନ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଭି. ଡି. କେ. କାସିମ ଆଣ୍ଡ ସନ୍ସ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (1933) ଏଲ. ଆର. 60 I.A. 76, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଯେହେତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକ ସାର୍ବଜନୀନ କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇନଥିଲା ଏବଂ ଏପରିକି ପାରା 3ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇନଥିଲା, ଭାରତୀୟ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଥମ ଅନୁସୂଚୀକୁ 'ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର ପାଇଁ ଖୋଲା ରଖାଯାଇଥିଲା, ଏହି ଅଦାଲତରେ ଅପିଲ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 ଅନୁଯାୟୀ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 421 ରୁ 423/1957 ।

F.A.F.O ସଂଖ୍ୟା 11 ରୁ 13/1953ରେ ଲକ୍ଷ୍ନୌସ୍ଥିତ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ (ଲକ୍ଷ୍ନୌ ବିଚାରପୀଠ)ର 1955 ମସିହା ଫେବୃଆରୀ 18 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ଉପରେ ଅପିଲ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଜେ. ବି. ଦାଦାଚାଞ୍ଜି ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ସି. ବି. ଅଗ୍ରୱାଲା ଏବଂ ସି. ପି. ଲାଲ ।

1961 ଫେବୃଆରୀ 6 । ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଶାହା

ନ୍ୟାୟାଧିଶ ଶାହାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା - ଏହି ତିନୋଟି ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଶାହା ଅପିଲକାରୀ ମେସର୍ସ ଜେଥାନନ୍ଦ ଆଣ୍ଡ ସନ୍ସଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆହ୍ଲାବାଦର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 133 (1) (c) ଅନୁଯାୟୀ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ସହିତ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅପିଲକାରୀମାନେ ମିଳିତ ପ୍ରଦେଶ ସରକାର (ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ) ସହିତ 1947 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 20ରେ, 1947 ମସିହା ମେ 27ରେ ଏବଂ 1947 ମସିହା ଜୁନ୍ 28ରେ ତିନୋଟି ପୃଥକ ଚୁକ୍ତିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଥିଲେ, ଶଙ୍କର ଗଡ଼, ଜିଲ୍ଲା ଆହ୍ଲାବାଦରେ ଗେଟି ପଥର ଯୋଗାଣ ପାଇଁ । ଯେଉଁ ଚୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ସମାନ ସର୍ତ୍ତରେ ଥିଲା, ସେଥିରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଖଣ୍ଡ ରହିଥିଲା;

" ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଚୁକ୍ତିର ଜାରି ରଖିବା ସମୟରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉଥିବା ବିବାଦ କିମ୍ବା ଏହାର ପ୍ରତ୍ୟାହାର ପରେ କିମ୍ବା ଏହାର କୌଣସି ଖଣ୍ଡର ନିର୍ମାଣ କିମ୍ବା ଅର୍ଥ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିମ୍ବା ଟେଣ୍ଡର, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟତା ଏବଂ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ କିମ୍ବା ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି କିମ୍ବା ଏହାର କୌଣସି ଅଂଶ କିମ୍ବା ଏଥିରୁ

1961
ଏମ୍/ଏସ୍. ଜେଠାନନ୍ଦ ଏବଂ ପୁଅମାନେ ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଶାହା

ଉତ୍ପନ୍ନ କୌଣସି ବିଷୟ କିମ୍ବା ଘଟଣା ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ଏଠାରେ କୌଣସି ସ୍ପଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇ ନାହିଁ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ପରିସରର ଅଧିକ୍ଷକ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯିବ ଏବଂ ତାଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏବଂ ସର୍ବଦା ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ, ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ହେବ ।

ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ, ଅପିଲକାରୀମାନେ ଗେଟି ପଥର ଯୋଗାଇ ଦେଇଥିଲେ । ଏହା ପରେ, ଚୁକ୍ତିନାମାର ଖଣ୍ଡ (16) ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଦାବି କରି, ପ୍ରାଦେଶିକ ଉପଖଣ୍ଡର ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ, ଅପିଲକାରୀ ଏବଂ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଚୁକ୍ତିନାମାର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିବା କିଛି ବିବାଦକୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ପରିସରର ଅଧୀକ୍ଷକ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାକୁ ପଠାଇ ଦେଇଥିଲେ । ଅଧିକ୍ଷକ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କୁ ନୋଟିସ କରି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟରେ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ସୂଚିତ କରିଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀମାନେ 1951 ମସିହା ମେ 31ରେ ସେମାନଙ୍କ ଚିଠି ଦ୍ୱାରା ଅଧିକ୍ଷକ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଅଧିକାରିତାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିନଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଯଦି ସେ ଏକ ତରଫା ମାମଲା ଶୁଣନ୍ତି ଏବଂ ସ୍ଥିର କରନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ "ନିଷ୍ପତ୍ତି ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ ନାହିଁ" । 1953 ମସିହା ଫେବୃଆରୀ 7ରେ, ଅଧିକ୍ଷକ ଯନ୍ତ୍ରୀ ତିନୋଟି ଚୁକ୍ତିନାମା ଅଧୀନରେ ଉପୁଜିଥିବା ବିବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତିନୋଟି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହାକୁ ଲକ୍ଷ୍ନୌ ଦେୱାନୀ ଦୌରା ଅଦାଲତରେ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀମାନେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରି ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ ଚୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଛି ଏବଂ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ବିବାଦ ଚୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି ଦାବି କରିବା ଠିକ ନୁହେ । ଚୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସେହି ଅଭିଯୁକ୍ତ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ନିକଟକୁ ପଠାଇପାରିବ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିଧିଗତ ଭାବେ ବୈଧ ନୁହେଁ କାରଣ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ରାଜିନାମା ଉପରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 20 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଲକ୍ଷ୍ନୌର ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତି କହିଥିଲେ ଯେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକ୍ଷକ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବେ ପଠାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟଗୁଡ଼ିକ ବୈଧ ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଲକ୍ଷ୍ନୌର ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ, ଅପିଲକାରୀମାନେ ଆହ୍ଲାବାଦ ହାଇକୋର୍ଟରେ ତିନୋଟି ଅପିଲ କରିଥିଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟଳୟ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶକୁ ଖାରଜ କରି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇ ଦେଲେ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ଯେ ସେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ, ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଆବେଦନ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଅନ୍ତୁ, ଏବଂ ଆବେଦନରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଗଠନ କରନ୍ତୁ, ଏବଂ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସେମାନେ ଯେପରି ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେହିପରି ପ୍ରମାଣ ରଖିବା ଏବଂ ଏପରି ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ମାମଲା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦିଅନ୍ତୁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମତରେ ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କୁ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦାଖଲ କରିବାର କୌଣସି ଉପଯୁକ୍ତ ନୋଟିସ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ସେମାନେ "ଅଦାଲତରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ପରିଚାଳନାରେ ଉଭୟ ଅଦାଲତ ଏବଂ ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଶୃଙ୍ଖଳା ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ବକ୍ତବ୍ୟ ରଖିବାରେ ବିଶେଷ ବାଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ । "ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନ ଉପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 (1) (c) ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଅଦାଲତରେ ଅପିଲ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ଯାହା ପ୍ରମାଣିତ କରିଥିଲା ଯେ ଏହି ଅଦାଲତରେ ଅପିଲ କରିବା ପାଇଁ ମାମଲା ଉପଯୁକ୍ତ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଓକିଲ ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 (1) (c) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଅକ୍ଷମ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଅପବ୍ୟବହାରକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଆଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ପାରିତ କରାଯାଇଥିଲା । ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରମାଣିତ କରନ୍ତି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ କୌଣସି ରାୟ, ଡିକ୍ରି କିମ୍ବା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଅପିଲ ରହିଛି :

((a)..

(b)... କିମ୍ବା

((c) ଏହି ମାମଲା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅପିଲ କରିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ।”

1961
ଏମ୍/ଏସ୍. ଜେଠାନନ୍ଦ ଏବଂ ପୁଅମାନେ
ବନାମ
ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଶାହା

ଆମ ମତରେ, ଦେୱାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 151 ଅଧୀନରେ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତିପ୍ରେରଣରେ ନେବା ଆଦେଶ, ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ରାୟ, ଡିକ୍ରି କିମ୍ବା *ଅନ୍ତିମ ଆଦେଶ* ନୁହେଁ । ଏହାର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟଳୟ ବିବାଦରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଅଧିକାର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନର ଆଦେଶ ନେଇନଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କେବଳ ଏହି ରାୟ ଦେଇ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ପୁନର୍ବିଚାର ପାଇଁ ପଠାଇଥିଲେ ଯେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନର ଉପଯୁକ୍ତ ବିଚାର ହୋଇନାହିଁ । ପୁନର୍ବିଚାର ପାଇଁ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତ୍ୟର୍ପଣ କରିବା ପାଇଁ ଏପରି ଆଦେଶ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 (1) (c) ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ନୁହେଁ । ଏକ ଆଦେଶ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଥାଏ ଯଦି ଏହା ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟାବିଧିରେ ବିବାଦରେ ଥିବା ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଅଧିକାର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏକ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥାଏ । ଯଦି ଆଦେଶ ପରେ, ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧିର ବିଚାର ହେବା ବାକି ଅଛି ଏବଂ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦରେ ଥିବା ଅଧିକାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ପଡିବ, ତେବେ ଆଦେଶ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ନୁହେଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁମାନ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 109 (1) (c) ଅନୁଯାୟୀ ଜାରି କରାଯାଇପାରେ, ଯଦିଓ ଆଦେଶ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନୁହେଁ, ଏବଂ ସେହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣର ସମର୍ଥନରେ, ସେମାନେ *ଭି. ଏମ୍. ଅବଦୁଲ୍ ରହମାନ୍ ବନାମ ଡି. କେ. କାସିମ୍ ଆଣ୍ଡ ସନ୍ସ୍*[1] ରେ ପ୍ରିଭି କାଉନ୍ସିଲ୍ ର ନ୍ୟାୟିକ କମିଟିର ରାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସଂହିତାର ଧାରା 109 ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅଧ୍ୟାୟ IV ସମ୍ବିଧାନର ଭାଗ V ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 (1) (c) ଅଧୀନରେ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ସେହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ରହିଛି, କେବଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଆଦେଶ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାଧିକୃତ କରିଥାଏ, ଯଦି ଆଦେଶଟି ଏକ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ହୋଇଥାଏ । ଦେୱାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 109 ଏବଂ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 ମଧ୍ୟରେ ଅସଙ୍ଗତି କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେୱାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା(ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ 66/1955 ଦ୍ୱାରା ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ସଂଶୋଧନକାରୀ ଅଧିନିୟମ ପୂର୍ବରୁ, ଧାରା 109 (1) (c) ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସମ୍ବିଧାନର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇଥିବାରୁ, କେବଳ ରାୟ, ଡିକ୍ରି ଏବଂ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଅପିଲ ରହିଥିଲା ।

[1] (1933) L.R. 60 I.A. 76

ପୁନର୍ବାର, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକରେ ସାର୍ବଜନୀନ କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଗୁରୁତ୍ୱ ଥିବା କଥା କୁହାଯାଇ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମତରେ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନଗୁଡିକ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ନୂତନ ଭାବରେ ବିଚାର ପାଇଁ ପ୍ରଥମାବସର ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଯିବା ଯୋଗ୍ୟ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଆବେଦନରେ ସଂଶୋଧନ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ; ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତିଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ "ଉପୁଜିଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସେମାନେ ଚାହୁଁଥିବା ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ଦିଅନ୍ତୁ ।" ଏହା ନୂତନ ଆବେଦନ ଉପରେ ସାନି ବିଚାରଣ *ଆବେଦନ ଉପରେ* ଉପୁଜିଥିବା ଏବଂ ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଏକ ଆଦେଶ ଥିଲା । ସ୍ପଷ୍ଟତଃ, ଆଦେଶ ସମୟରେ ହାଇକୋର୍ଟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା କୌଣସି ଆଦେଶ ସେହି ବିଚାରରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନୂତନ *ଭାବରେ ବିଚାର* କରିବାକୁ ପଡିବ। ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟଳୟଙ୍କ ମତ ଥିଲା ଯେ ଭାରତୀୟ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଆଇନର ପ୍ରଥମ ଅନୁସୂଚୀର ପାରା 3 ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଆଇନର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇଛି । କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ମଧ୍ୟ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଖୋଲା ରଖାଯାଇଥିଲା । ପୁନର୍ବାର ବିଚାର କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଏକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କିପରି ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 (1) (c) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ମଞ୍ଜୁରକୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରୁଥିବା ମହାନ ସାର୍ବଜନୀନ କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଧିଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇବା ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ତାହା ଆମେ ପ୍ରଶଂସା କରିବାରେ ବିଫଳ ।

ତଦନୁସାରେ ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପ୍ରମାଣପତ୍ରକୁ ରଦ୍ଦ କରିଥାଉ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଖାରଜ କଲୁ । ଗୋଟିଏ ଶୁଣାଣି   ଶୁଳ୍କ ।

ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା ।

1961
ଏମ୍/ଏସ୍. ଜେଠାନନ୍ଦ ଏବଂ ପୁଅମାନେ ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଶାହା

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ। ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

କ୍ରିଷ୍ଣା ଦାଶ
ଅନୁବାଦିକା
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।